

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Czugler Péter Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek, a Partos & Noblet Ügyvédi Iroda I. rendű és a II. rendű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. április 22. napján kelt 5.G.41.192/2002/201. számú ítélete ellen a felperes részéről 204. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

### í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek együttesen 5.000.000 (ötmillió) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### I n d o k o l á s

A vegyipari termékeket gyártó alperes 1997. évben felvette a kapcsolatot a felperessel ... piacon történő értékesítés kapcsán; a termékértékesítés lehetőségének a feltérképezése érdekében 1998 márciusában közösen kerestek fel ... cégeket. Az üzleti utat követően a felperes és az I. rendű alperes szóban megállapodott abban, hogy az I. rendű alperes ... és ... szállít hajón ... kikötőjébe; az áru a felperes által bérelt tartályokban kerül elhelyezésre, az értékesítést a felperes végzi, az ezzel felmerülő költségei megtérítése mellett az eladási ár 5 %-át kitevő díjazás ellenében.

1998 júliusában az I. rendű alperes árumintákat küldött, a felperes 1998. október 28-án írásban rendelte meg az ... szállítást; a megrendelés szerint a kifizetés váltóval, a hajó-raklevél keltétől számított 180. napon történik, az I. rendű alperes

fenntartotta az áru tulajdonjogát az értékesítésig, melyre - az ütemezés szerint - 135 nap alatt kerül sor.

A fenti megrendelés alapján 1998 decemberében 1000 tonna ..., 966,480 tonna ... és 600,511 tonna ... érkezett a ... kikötőbe, melyből a felperes - az I. rendű alperesnek 1999. április 19-én küldött tájékoztatása szerint - 237,22 tonna ..., 503,31 tonna ...t és 874,48 tonna ...t nem értékesített; jelezte, hogy sürgősen további ...szállítmányra van szüksége a készlet kifogyásának elkerülése érdekében.

A felperes 1999. április 27-én arról tájékoztatta az I. rendű alperest, hogy kevés a kilátás arra, hogy a ... vagy a ... ágazatban jelentős mennyiségű ... lenne szükség.

1999 áprilisában a felperes felvette a kapcsolatot ... ..on történő forgalmazása érdekében az ... Kft.-vel, az 1999. május 1-jével kezdődően tervezett együttműködésre, a szerződés aláírására nem került sor.

1999. május végén a felperes és az I. rendű alperes képviselője ismételtén közös üzleti utat tett ... és ...on, az arról készített I. rendű alperesi jelentésbe foglalt intézkedési terv tartalmazta, hogy találkozót kell szervezni a II. rendű alperes és a felperes között, az I. rendű alperes részéről ugyanis felmerült, hogy a továbbiakban az értékesítést a felperes a II. rendű alperessel együttműködve végezze.

1999. június 18-án a felperes jelezte az I. rendű alperesnek, hogy az ... maradékát bizonyosan el tudja adni, az öt bérelt tartályból hármat nem bérel tovább, kettőben marad a ... és ....

1999. június 24-én az I. rendű alperes szerződés-tervezetet küldött a felperesnek, javasolva, hogy végső szerződést kössenek ..., és rendezzék az összes bevételt, költséget, egyezség útján. A szerződés-tervezet 1998. december 1-je és 1999. június 25-e közötti időszakra szólóan rendezte volna az érvényben lévő megállapodásuk helyett a jogviszonyt; a szerződés 1999. június 25-én szűnt volna meg és másnap az I. rendű alperes a ...termékek értékesítése feletti irányítást és ellenőrzést átadta volna a II. rendű alperesnek.

A felperes a szerződés-tervezetet 1999. június 30-án aláírás nélkül, észrevételeivel ellátva visszaküldte, többek között jelezve, hogy közöttük nem eseti, hanem tartós disztribútori szerződés volt. Sérelmezte, hogy a szerződés-tervezet bármiféle kártalanítás nélkül felmondja a disztribútori szerződést, a kártalanítás lehetne disztribútori jogok biztosítása egy területre, kizárólagos jog meghatározott országokra (pld. ..., ... és ...), olyan időtartamra, amely már „értékkel bír” a disztribútor számára.

A felperes 1999. június 30-i levelében közölte az I. rendű alperessel, hogy 889,089 mt ...ból, 498,032 mt ...ból áll a II. rendű alperesnek átadandó készlet.

Az I. rendű alperes 1999. július 7-én kelt levelében jelezte a felperes felé, csalódott amiatt, hogy „ügyet” akar csinálni a már lejárt szerződésből.

A felperes 1999. július 29-én kelt levelében táblázati kimutatásban részletezte a ...ben végzett tevékenységét 1999. június 26-ig, jelezve, hogy az ez utáni időponttól a II. rendű alperes bérli a kikötői tartályokat és a megmaradt készletek is az övé. Közölte, hogy az időszak értékesítése 383.420,48 DM, beszerzési költsége 429.309,088 DM, így vesztesége 45.889,40 DM, melyhez hozzáadódik 17.343,10 Ł készpénzben jelentkező veszteség, melyek kifizetésére szólította fel az I. rendű alperest, közölve azt is, hogy ezek a számok nem tartalmazzák a mintegy 100.000 Ł-ot kitevő fejlesztési költséget.

1999. szeptember 6-án a II. rendű alperes jelezte a felperesnek, jobb lenne, ha ügynöki szerződés alapján folytatódna az együttműködés, amelynek során a kockázat és a költség a II. rendű alperest terhelné. Ennek érdekében kérte a végfelhasználók teljes számlázási címét és elérhetőségét.

A II. rendű alperes 1999. szeptember 22-én kelt levelében - hivatkozva arra, hogy 1999. június 25-én a felperes és az I. rendű alperes között létrejött megállapodást felmondták és a II. rendű alperes átvette az ... értékesítésnek a ... területen történő irányítását és ellenőrzését - közölte, hogy az elmúlt három hónapban számos értékesítési ügyletre kialakult üzleti kapcsolatuk anélkül fejeződött be, hogy a jövőre nézve meg tudtak volna állapodni az együttműködésben, így a felperessel megszünteti az üzleti tevékenységet.

Az I. rendű alperes 1999 októberében 17.343,10 Ł-ot és 45.889,40 DM-t átutalt a felperesnek.

A felperes 2000. november 23-án beérkezett keresetet terjesztett elő, a per során módosított keresetében előadta, hogy felperes ügyvezetője vegyipari termékek ... piacával kapcsolatos gyakorlattal és ismeretekkel rendelkezett, az I. rendű alperesnek ebben a régióban nem volt piaci pozíciója, és bár létrehozta a II. rendű alperest ..., kiemelten nyugat-... kereskedelmi tevékenység folytatására, azonban a működése nem volt eredményes. Az I. rendű alperes a perbeli piacra való belépése érdekében felvette a kapcsolatot a felperes ügyvezetőjével; a két cég üzleti tevékenység folytatására a Ptk. 568. § (1) bekezdése szerinti polgári jogi társaságot hozott létre - ezt támasztja alá a BH 1977. évi 327. számú eseti döntés is - melynek alapján az I. rendű alperest termékei rendelkezésre bocsátása, a felperest a vagyoni hozzájárulásként átadott termékek értékesítése terhelte. Az I. rendű alperes vállalta a vegyipari termékek ... kikötőig - melyről korábban tudomása sem volt - szállítását, ahol az áru a felperes által már korábban bérelt tartályokba került és onnan közúti szállítással jutott el a vevőkhöz. A felperes vállalta a piackutatást, a piacralépés jogi és hatósági előfeltételi megteremtését, a tartálybázis bérletét, az áru értékesítését, annak dologi és személyi költségei megelőlegezését, az értékesítés bevételeivel történő elszámolást, melyből az őt illető költségeket és a bruttó értékesítés 5 %-ának megfelelő, de legalább évi 80.000 Ł garantált profitrészesedést vonhatta le. Állítása szerint a kizárólagosan biztosított értékesítési lehetőség legalább két évre, ezt követően pedig határozatlan időtartamra szólt. A tesztperiódusban 10-12.000 tonna áru értékesítését tervezték, melynek értéke

bruttó 10-12 millió USD-nek felelt meg. Előadta, hogy a megállapodás alapján tartályokat bérelt a ... kikötőben, elvégezte a termékek bevizsgálását, az értékesítéshez szükséges engedélyek beszerzését, az értékesítési kapcsolatai alapján ügyféllistát állított össze, aktualizálta a felhasznált termékek listáját, az éves beszerzési mennyiséget és az ismert beszerzési kapcsolatokat, a felmerülő költségeit az értékesítés árbevételéből levonta és az I. rendű alperessel hiánytalanul elszámolt, az árbevétel azonban a teljes költségét nem fedezte. A felperes további szállításra vonatkozó megrendeléseit az I. rendű alperes szállítási problémára hivatkozva nem teljesítette, és bár 1999 májusában közösen tartott üzleti út eredményeképp piaci expanzióban állapodtak meg, az I. rendű alperes megpróbálta arra rábírní, hogy a II. rendű alperessel kössön szerződést, így akarta a II. rendű alperes a felperes ismereteit, kapcsolatait megszerezni. A felperes az 1999. június 25-i ajánlatot nem fogadta el, ezt követően az I. rendű alperes az együttműködést beszüntette, és a teljesítést - felszólítás ellenére - nem folytatta. A felperes kénytelen volt a ... kikötőben általa kiépített infrastruktúrát és a megmaradt árukészletet a II. rendű alperesnek átadni. Az I. rendű alperes a felperestől kapott piaci információkat jogellenesen a II. rendű alperesnek átadta, aki ennek felhasználásával - részben az ... Kft. bevonásával - a perbeli piacon kereskedelmi tevékenységet végzett.

Álláspontja szerint azzal, hogy az I. rendű alperes figyelmen kívül hagyta, hogy a rendes felmondás jogának gyakorlását két évre kizárták, a felek közös tulajdonába került vagyoni hozzájárulást önkényesen a társaság rendelkezése alól kivonta, a további teljesítést jogos ok nélkül megtagadta, és az I. rendű alperes termékeinek régióbeli értékesítését a felperestől megszerzett üzleti titkot képező információk alapján kizárólag a saját hasznára tovább folytatta a II. rendű alperes és más cégek útján, szerződést szegett, melynek következtében a társaság működése lehetetlenné vált, az a Ptk. 577. § a) pontja szerint megszűnt.

A felperes az I. kereseti kérelmében 1.132.573 Ł elmaradt haszonra támasztott igényt a Ptk. 313. §-a alapján alkalmazandó Ptk. 312. § (2) bekezdése és 318. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ptk. 339. § (1) bekezdése, valamint a Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján, a 147. sorszámú előkészítő iratában részletezett számítás szerint.

Hivatkozva arra, hogy az I. rendű alperesnek átadott ügyféllista és értékesítési adatok, valamint az egyes ügyfelekhez kapcsolódó bizalmas adatok üzleti titoknak minősülnek, melyet az I. rendű alperes jogosulatlanul adott át a II. rendű alperesnek, aki azt jogosulatlanul felhasználta, a Ptk. 81. § (1), (2) bekezdése, 84. § (1) bekezdés e) pontja alapján a II. kereseti kérelmében kérte kötelezni a II. rendű alperest személyhez fűződő jog megsértéséből, azaz üzleti titok jogosulatlan felhasználásából eredően 1.497.513 Ł vagyoni kártérítés megfizetésére. Előadása szerint ekörbeni vagyoni követelése megegyezik a jogellenesen felhasznált üzleti titkok felhasználási (piaci) értékével a felhasználás időtartamára, az összecszerűség alátámasztására az általa beszerzett magánszakértői véleményben foglaltakat kérte figyelembe venni.

A felperes a III. kereseti kérelmében a Ptk. 344. § (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kérte kötelezni az alpereseket felperes személyhez fűződő jogának, azaz üzleti titkainak megsértése miatt 50.000 Ł nem vagyoni kártérítés

megfizetésére, hivatkozva arra, hogy az alperesek jogellenes magatartása következtében az üzleti titok tárgyát képező értékesítési kapcsolatait teljes egészében és véglegesen elvesztette, nem csak az I. rendű alperes, hanem más vegyipari cégek termékeivel sem tudott már kereskedni, így az őt ért joghátrány csak nem vagyoni kárpótlással küszöbölhető ki a Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján. A felperes a IV. kereseti kérelmében 231.357 Ł megfizetésére kérte kötelezni az I. rendű alperest, melyből 171.357 Ł elsődlegesen a Ptk. 578/A. § (1) bekezdése szerinti elszámolás alapján fizetendő költség, másodlagosan a Ptk. 318. § (1) bekezdése, 339. § (1) bekezdése, 355. § (4) bekezdése szerinti vagyonsökkenés okáni kártérítés, 60.000 Ł pedig a Ptk. 78. § (1) bekezdése szerinti kártérítés. A 171.357 Ł követelés vonatkozásában arra hivatkozott, hogy a felperesi társaság ún. alvó cég volt, a felperes ügyvezetője kizárólag az I. rendű alperessel történő együttműködés érdekében aktiválta, a közös működéshez szükséges, felperest terhelő költségeket azonban a felperesi ügyvezető érdekeltségébe tartozó ... előlegezte azzal, hogy a tényleges költségviselő a felperes. Előadta, hogy a költségeket a felperes a költségelőlegző cég részére még nem térítette meg, azonban közöttük engedményezési szerződéskötésre került sor. A 60.000 Ł kártérítés körében a felperes arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperes szerződésszegése, termékeinek más cégek útján való értékesítése a felperes üzleti hírnevét, szavahihetőségét és megbízhatóságát teljes mértékben aláásta, tekintve, hogy szerződéses partnerei előtt az I. rendű alperes termékeinek kizárólagos értékesítőjeként szerepelt. Különösen sérelmes volt ez olyan vevők esetében, amelyekkel a felperes a szerződést már megkötötte, azonban az I. rendű alperes szerződésszegése folytán azokat nem tudta teljesíteni.

A felperes az I., II., III., IV. kereseti kérelmében megjelölt követelések után 1999. július 1. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére is igényt támasztott.

A felperes az V. kereseti kérelmében a Tpv. 2. §-a, 4. § (1) bekezdése, 86. § (2) bekezdés a), c) pontja alapján kérte annak megállapítását, hogy az alperesek versenyjogi jogsértést követtek el a felperes sérelmére azzal, hogy gazdasági tevékenységüket tisztességtelenül folytatták, a felperes üzleti titkait az I. rendű alperes tisztességtelen módon megszerezte, továbbadta, illetve azokat az alperesek tisztességtelenül felhasználták; kérte az alpereseket eltiltani a további jogsértéstől, valamint kötelezni elégtétel adására akként, hogy azt az alperesek valamennyi ... régióban lévő ügyféllel a saját költségükön közöljék. A felperes álláspontja szerint a régióbeli ügyféllista a Tpv. 4. § (3) bekezdése szerinti üzleti titok, amelyet meghatározott célból, a közös üzletben történő felhasználás érdekében osztott meg az I. rendű alperessel. Az üzleti titok megszerzése során a felperes és az I. rendű alperes üzleti kapcsolatban állt, így annak megszerzése és felhasználása a II. rendű alperes esetében is tisztességtelen a Tpv. 4. § (2) bekezdése szerint.

Az alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

Az I. rendű alperes vitatta, hogy polgári jogi társaságot hoztak volna létre, ennek ellentmond ... tanúvallomása, valamint a felperesi ügyvezető nyilatkozata. A polgári jogi társaság létrejötte hiányának közvetett bizonyítéka, hogy a felperes a perben

nem díjigénnyel lépett fel, az ugyanis az általa hivatkozott jogviszonyban kizárt. A felperes a záróelszámolásból kitűnően az értékesítés 5 %-át kitevő díjazásra tartott igényt, és bár az értékesítés veszteséges volt - a bevételek nem fedezték a kiadásokat -, a felperes hozzájutott a díjazásához és még további költséget is térített részére az I. rendű alperes. A felperes által hivatkozott „részesedés” a nyereség és a veszteség felosztását jelenti, a felperes azonban kockázatot nem viselt, ténylegesen díjazásban részesült, mely polgári jogi jogviszony esetén nem megengedett.

A II. rendű alperes, hivatkozva arra, hogy szerződéses kapcsolatba a felperessel nem került, kontraktuális felelőssége kizártságát állította.

Az alperesek védekezése szerint a felperes és az I. rendű alperes között az 1998. október 28-i megrendelés alapján jött létre jogviszony, mely atipikus disztribútori szerződés volt, tekintve, hogy felperes nem fizette ki előre a termékek árát, így azok az értékesítésig a szállító tulajdonában maradtak, az I. rendű alperes viselte a költségeket és a kárveszélyt. Az I. rendű alperes a szerződésből eredő kötelezettségét maradéktalanul teljesítette, szerződést nem szegett, a szükséges termékmintákat a felperes rendelkezésére bocsátotta, a terméket 1998. december 7-én leszállította a ... kikötőbe, és az értékesítést követően a költségek és a díjazás vonatkozásában a felperessel teljes körűen elszámolt. Vitatta, hogy a felperes számára kizárólagosságot biztosított volna, illetőleg vállalta volna, hogy két év garantált időtartam szerint működnék együtt és évi 80.000 Ft összegű díjazásban feltétlenül részesíti, ezen egyoldalú előadásait a felperes nem támasztotta alá. Közös kockázatvállalásra sem irányult az együttműködés; a kizárólagosság, a két év garantált időtartam és az arra eső fix összegű díjazás ugyanis - melyet a felperes egyébként alaptalanul állít - az értékesítő kockázatát teljes mértékben kiiktatta volna. Az I. rendű alperes azt állította, hogy a felperessel próbaértékesítésben állapodtak meg, és a további együttműködést annak eredményétől tették függővé, ezen felül további jogviszony közöttük nem jött létre. A próbaértékesítés nem vezetett sikerre, a záróelszámolás szerint veszteséges volt; a felperes a könnyen eladható ...on kívül az I. rendű alperes által alapvetően piacra szánt ... és ... csekély hányadát adta el, és kijelentette, hogy nincs érdeklődés a vegyes ...ek után. Az I. rendű alperes szerződésszegése hiányában alaptalan a felperes elmaradt haszonra támasztott követelése, nem igazolt, hogy az I. rendű alperest további termékszállítás terhelte volna, jogszabályon alapuló szállítási kötelezettsége sem volt, és a további teljesítés ellen szólt a gazdasági racionalitás is. A 135 napra vállalt termékértékesítés hiányában a szerződés lehetetlenült, emellett az I. rendű alperest elállási jog is megillette volna a Ptk. 300. § (1), (2) bekezdése alapján.

A megmaradt árukészlet értékesítésével az I. rendű alperes a II. rendű alperest bízta meg, ezt a záróelszámolás szerint a felperes is tudomásul vette. A II. rendű alperes a feladat teljesítésébe bevonta az ...-t amelynek ... leányvállalata az ... Kft., utóbbi napi közvetlen kapcsolatban áll a ... vegyipar egészével, így a terméket a saját ügyfelei körében értékesítette, amelyhez nem kért és nem is kapott az alperesektől segítséget. Az alperesek vitatták, hogy megszerezték és felhasználták volna jogellenesen a felperes üzleti titkait; a perbeli szállítmányon túl az alperesek ...ra kevert alkoholterméket nem szállítottak, és bizonyítottan nem kerültek üzleti kapcsolatba olyan személlyel, amelyeket a felperes állítása szerint az I. rendű

alperesnek bemutatott, így a tisztességtelen piaci magatartásra alapított követelés sem megalapozott. Az alperesek nem végeztek tisztességtelen gazdasági tevékenységet, üzleti titkot sem szereztek meg jogellenesen, a felperes személyiségi jogát nem sértették meg, jogellenesség hiányában kárfelelősségük kizárt, és egyébként is az adott helyzetben általában elvárható magatartást tanúsították.

Az elsőfokú bíróság 2010. április 22-én kelt 5.G.41.192/2002/201. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alpereseknek együttesen 15.266.800 forint és 3.043 euró perköltséget.

Az elsőfokú bíróság az 1979. évi 13. számú tvr. 9. §-a alapján a ... jog alkalmazásával a felperes érvényesített jogára figyelemmel elsődlegesen azt vizsgálta, hogy létrejött-e a felperes és az I. rendű alperes között az I. rendű alperes termékeinek ...- és ... területén történő értékesítése céljából polgári jogi társaság. Álláspontja szerint sem az I. rendű alperes részéről eljáró ...nek, sem a felperes ügyvezetőjének, ...nak nem állt szándékában polgári jogi társaság létrehozása, utóbbi személy 36., 54., 133. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvbe, valamint felperes 162. sorszámú keresetmódosításba foglalt ekörbeni nyilatkozata ellentmondásos. Ugyanakkor ... a korábbi nyilatkozatával egybehangzóan, illetve ... tanúként tagadta a polgári jogi társaság létrehozására irányuló I. rendű alperesi szándékot, a felperessel kötött megállapodást speciális disztribútori szerződésnek minősítették. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felek megállapodása egyébként sem felelt volna meg a jogviszony létrejöttékor hatályos, a polgári jogi társaság működését szabályozó rendelkezéseknek; közös tulajdon létrehozása ugyanis nem állt a szándékukban, a felperest - előadása szerint - akkor is megillette volna az árbevétel 5 %-a, de minimum évi 80.000 Ft díjazás, ha a társaság veszteséges, így nem részesedés, hanem eredményességtől nem függő díjazás illette volna meg, mely a Ptk. 569. § (2) bekezdésében foglaltakba ütközik. A Ptk. 571. § (1) bekezdésében foglaltakkal szemben a felperes a veszteségből még minimális mértékben sem részesült volna, a társaság működésének költségeiből részt nem vállalt, továbbá a szerződéskötéskor elmaradt a Ptk. 568. § (2) bekezdése által kötelezően előírt közokirati vagy ügyvéd általi ellenjegyzéssel történő írásba foglalás. Utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy valótlan a polgári jogi társaság létesítéséről összefüggésben tett azon felperesi állítás, miszerint a felperesi cégalapítás kifejezetten a fenti célt szolgálta volna, ugyanis a periratok szerint a cégalapításra 1997. május 9-én került sor.

Az elsőfokú bíróság arra figyelemmel, hogy egyfelől a felperes a levelezésében, a 36. és 54. sorszámú jegyzőkönyvben magát az I. rendű alperes ... disztribútorának nevezte és ezt alátámasztotta az alperesi tanúk és ... tanúvallomása, valamint ... levele, másfelől a disztribútori vagy viszonteladói szerződésre nincs külön jogszabályi rendelkezés, arra vont következtetést, hogy a felek között a Ptk.-ban nem nevesített atipikus szerződés jött létre, mely a szállítási és a megbízási jogviszony elemeit foglalta magába.

A jogviszonyban szállítási elem az, hogy az I. rendű alperes vegyipari termékek szállítását, a felperes vételár kifizetését vállalta, a megbízási elem az, hogy a felperes vállalta a termékértékesítéshez szükséges tevékenység elvégzését a

vételár 5 %-át kitevő díjazás ellenében. Tekintve, hogy a felperes az értékesített árun tulajdonjogot szerzett, az értékesítés a saját nevében történt, a bizományi szerződés szabályai nem voltak alkalmazhatók. A szerződés tartalmának megállapítása körében az elsőfokú bíróság ... tanúvallomása és a felperes írásbeli megrendelése alapján arra vont következtetést, hogy az áru szállításakor az I. rendű alperes a tulajdonjogát fenntartotta, a felperes csak az általa értékesített áruk vonatkozásában szerzett tulajdonjogot. Ebből következően az I. rendű alperes nem járt el jogellenesen, amikor a felperes tulajdonába nem került termékek értékesítésével a II. rendű alperessel megállapodott, utóbbit egyébként a felperes tudomásul vette, ezt igazolja a készletek átadása körében tanúsított magatartása. ... és ... tanúvallomása a felperesi előadással szemben azt támasztotta alá, hogy csupán teszt jellegű volt az első szállítmány, annak sikerétől tették függővé a további szállításokat. Az értékesítés azonban nem a várt eredményt hozta, a felperes nagyobb mennyiségben csak a könnyen eladható ... értékesítette, ezt azonban az I. rendű alperes ... közelebb is el tudta volna adni. A felperes nem bizonyította, hogy az I. rendű alperes az első szállítmány értékesítésétől függetlenül, folyamatos szállításra vállalt volna kötelezettséget; ... tanúvallomása szerint közölték is a felperessel, hogy addig nem szállítanak több árut, amíg az első szállítmány értékesítése nem történik meg. Ugyancsak nem bizonyította a felperes, hogy a szerződés két évig nem lett volna felmondható, továbbá azt sem, hogy kizárólagos értékesítési jogot kapott volna; ... azon tanúvallomásából, hogy egy területen rendszerint egy értékesítőt bízhatnak meg, nem következik, hogy kizárólagos értékesítési jogot adtak volna a számára. Emellett a II. rendű alperes egész ... jogosult volt a ...termékekkel kereskedni - ezt igazolja a 46. sorszámú jegyzőkönyv szerint felmutatott szerződés -, ez is az alperesi előadás alátámasztásául szolgált. Utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a kizárólagos értékesítési jogról az 1999. június 24-i szerződés-tervezet tesz csak említést, ezt azonban a felek nem írták alá, és az okirat előzményként sem rögzíti, hogy a felperes kizárólagos disztribútor lett volna az adott országokban, ez esetben szükségtelen lett volna 1998. december 1-jére visszamenőleg kizárólagos disztribútornak kinevezni. Az alperes vitatásával szemben a felperes azt sem igazolta, hogy a bruttó vételár 5 %-ának, de minimum évi 80.000 Ł-nak megfelelő díjazás illette volna meg.

A szerződés megszűnését vizsgálva az elsőfokú bíróság megállapította, a felperes az I. rendű alperes termékeinek ... bevezetésére, értékesítésére vállalt kötelezettséget, a felek gazdaságossági számítása szerint negyedévente 2-3000 tonna terméket kellett volna eladnia, azonban a leszállított 2600 tonnát még 1999 nyarán sem értékesítette. Az 1999. április 27-i levelében arra vonatkozó tájékoztatást adott, kevés a kilátás arra, hogy a ... vagy a ... ágazatban jelentős mennyiségű ...ra lenne szükség, az 1999. június 18-i e-mailje is csak az ... - várhatóan teljes körű - értékesítését közölte. Mindebből következően az I. rendű alperes alappal hivatkozhatott arra, hogy a felperessel kötött szerződés lehetetlenült, mert nem volt arra kilátás, hogy a ... kikötőben tárolt vegyi anyagokat záros határidőn belül értékesíteni fogja. A piaci érdeklődés hiánya folytán lehetetlenült szerződés a Ptk. 312. § (1) bekezdése szerint megszűnt, az I. rendű alperes jogosult volt a megmaradt árukészlettel szabadon rendelkezni, annak értékesítésével a II. rendű alperest megbízni. Utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy

az I. rendű alperes a szerződést a Ptk. 483. §-a alapján fel is mondhatta volna, alapos okkal, mert az értékesítés elhúzódása a veszteségeit folyamatosan növelte. A felmondásra vonatkozó írásbeli bizonyíték hiánya ellenére az elsőfokú bíróság megállapíthatónak látta a lefolytatott bizonyítás eredménye alapján azt, hogy az I. rendű alperes és a felperes közötti szerződés a Ptk. 312. § (1) bekezdése szerint megszűnt, a felperes tudomásul vette, hogy 1999. június 26-át követően a ... árukészlettel nem rendelkezik és a II. rendű alperessel kell együttműködni, így a szerződés megszűnésére vezető állapot a felek egyező akaratából ténylegesen létrejött. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a fentieket nem rontja le az 1999. június 24-i e-maillal küldött szerződés-tervezet és a felperes arra adott válasza, az okiratokból ugyanis csupán az állapítható meg, hogy a felek visszamenőleg kívánták rendezni a szóbeli megállapodással létrejött jogviszonyt, és a felperes a jövőre nézve szeretett volna a II. rendű alperessel történő együttműködéshez biztosítékot, illetve a szerződés megszüntetésére tekintettel kártérítést, kártalanítást kapni. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a szerződés 1999. június 26-i megszűnésére tekintettel az I. rendű alperes a tartályokban maradt termékekkel szabadon rendelkezhetett, így az áru utólagos értékesítésével kapcsolatos iratok beszerzését indokolatlannak ítélte, és tekintve, hogy a felperes az elmaradt haszon és kártérítés címén érvényesített I. kereseti kérelme jogalapját nem bizonyította, a követelésösszecszerűségének a vizsgálatát mellőzte.

A IV. kereseti kérelem körében az elsőfokú bíróság megállapította, a felperes által csatolt okiratok nem bizonyították, hogy a költségek ténylegesen a felperesnél és a perbeli szerződés teljesítésével összefüggésben, ezért az I. rendű alperesre átháríthatóan merültek fel; a költségviselő a ... volt, nem igazolt, hogy ezen költségeket utóbbi cégnek a felperes megtérítette volna, illetve hogy nevezett cégek között engedményezésre került volna sor. Emellett a költségek egy része 1999. június 26-a után merült fel, így a szerződés megszűnésére tekintettel sem lettek volna érvényesíthetők, ezért az elsőfokú bíróság a szakértői bizonyítás lefolytatását mellőzte.

Az üzleti titoksértésre alapított kereseti kérelmek megalapozottságát az elsőfokú bíróság az 1996. évi LVII. tv. 4. § (1), (2), (3) bekezdése, 86. § (2) bekezdése, a Ptk. 78. § (1), (2) bekezdése, 81. §-a és 84. § (1) bekezdés e) pontja figyelembevételével vizsgálta. A lefolytatott bizonyítás eredménye alapján megállapította, a II. rendű alperes 1999. szeptember 6-i levele az üzleti titoksértést nem támasztja alá, amennyiben ugyanis a felperes partnereivel kapcsolatos adatokat az I. rendű alperestől jogosulatlanul megszerezte volna, akkor nyilvánvalóan nem kéri a végfelhasználók számlázási címét és elérhetőségét a felperestől. A felperes azt sem tudta bizonyítani, hogy az I. rendű alperesnek az általa hivatkozott tartalmú céglistákat átadta volna, az együttes üzleti utakról készült jelentésekben szereplő adatok nem a felperes üzleti titkának minősültek, hanem a meglátogatott cégektől beszerzett információnak, emellett nem igazolt, hogy ezen adatokat az I. rendű alperes a II. rendű alperesnek átadta volna. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes nem támasztotta alá azon előadását, hogy az alperesek az üzleti titkát jogosulatlanul megszerezték, felhasználták, mással közölték volna, vagy az általa kialakított piacot jogellenesen elsajátították. Az sem nyert igazolást, hogy az alperesek jogellenes eljárása folytán a felperes elveszítette

volna az üzleti titok tárgyát képező értékesítési kapcsolatait, az alperesek jogellenes magatartása miatt nem tudott sem az I. rendű alperesi termékekkel, sem más termékekkel kereskedni, a jó hírnév sérelme körében pedig bizonyítást nem is ajánlott fel. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a lefolytatott bizonyítás eredményéből csupán az volt megállapítható, hogy a felperessel kötött szerződés megszűnését követően az I. rendű alperes a II. rendű alperest bízta meg a ... tartályokban maradt termékek értékesítésével, a II. rendű alperes az ... -ön keresztül került kapcsolatba az ... Kft.-vel, mely ... területén a saját ügyfeleinek értékesítette a termékeket, ehhez információt nem kapott, arra nem is volt szüksége, tekintve, hogy a ... vegyipar egészével napi kapcsolatban állt. Utóbbit támasztotta alá az anyacég 2000. július 11-i nyilatkozata, az ... Kft. megkeresésre adott válasza, valamint ... és ... tanúvallomása. Utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a ... által megküldött adatok, illetve ... tanúvallomása szerint az alperesek a perbeli szállítmányt követően nem folytattak ... on kevert alkoholtermékkel kereskedelmet, ez jogellenesnek egyébként is csak akkor minősült volna, ha az értékesítés a felperes által az I. rendű alperesnek átadott üzleti titok jogosulatlan felhasználásával valósult volna meg. ... 73/F/2 sorszámú levele, valamint tanúvallomása egyértelmű arra vonatkozóan, hogy az ... Kft. az egyik alapanyag-szállítójuk volt, ... termékeket kínált eladásra, és mivel a felperes képviselőjétől hosszabb ideje nem kaptak választ, a megrendelést a fenti cégnek adták át. Az elsőfokú bíróság utalt arra, ha a felperes jó hírneve sérült, az nem az alperesek miatt, hanem azért történt, mert az ügyfele megrendelésére nem válaszolt, illetve nem volt elérhető. Emellett ... tanúvallomásából kétségmentesen kitűnt, hogy a cége kizárólag a felperes közvetítésével vett I. rendű alperesi termékeket, így üzleti titoksértés nem valósult meg.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes nem bizonyította az I. rendű alperes szerződésszegését, alperesek jogellenes, szerződésen kívüli magatartását, így mellőzte a megmaradt készletek értékesítése körébeni adatok feltárását. Utalt az elsőfokú bíróság arra is, az alperesek jogellenes magatartását önmagában az sem bizonyítaná, ha a ... vagy más cég a felperes üzleti partnereként megjelölt valamely cégnek értékesített volna, ez ugyanis jogellenesnek csak akkor minősülne, ha a felperes azt is bizonyította volna, hogy az az adott ügylet az üzleti titka jogosulatlan felhasználásával jött létre.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, másodlagosan a kereset jogalapjának megállapítására közbenső ítélet meghozatalát, egyebekben hatályon kívül helyezést, harmadlagosan az ítélet megváltoztatását, alperesek keresete szerinti marasztalását kérte.

A fellebbezésében az ítélet hatályon kívül helyezésére alapot adó lényeges eljárásjogi szabálysértésként hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a határozathirdetésre halasztott tárgyaláson - az arról felvett tárgyalási jegyzőkönyvben rögzítettekből következően - a Pp. 212. §-ába, 213. §-ába, 195. § (1) bekezdésébe, 218. § (1) bekezdésébe és 219. § (2) bekezdésébe ütközően járt el. Kétséges, hogy a határozat kihirdetését megelőzően az ítélet írásba foglalása megtörtént-e, tekintve, hogy a számítógépes nyomtatóval előállított iratot a bíróság nem írta alá és nem hitelesítette, így közokiratnak nem minősülhet. Az irat

kijavításának elmaradására történő bírói előadás aggályossá teszi a szóban kihirdetett ítélet tartalmát, illetőleg azt, hogy az mennyiben fedti az utólag írásba foglalt határozatot. A kijavításra csak alakszerű határozattal kerülhetett volna sor a Pp. 224. § (3) bekezdése és 225. § (4) bekezdése szerint, továbbá az eszközölt kijavítást fel kellett volna tüntetni a felperes részére kézbesített kiadmányon. Emellett a határozat kihirdetésre történő halasztása esetén az ítélet nem postai úton, hanem a tárgyaláson közvetlenül kézbesítendő, melyre nem került sor. Mindezekből következően az ítélet joghatályos kézbesítése nem történhetett meg, mert azt csak a tárgyaláson, hiteles kiadmányként, közokiratba foglaltan lehetett volna hatályosan és szabályszerűen kézbesíteni.

Sérelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság 202. sorszámú végzésével felperesi eljárási kifogás elutasításáról határozott, annak ellenére, hogy a felperes a hirdetési határnapon kifogást nem terjesztett elő, csupán a tárgyaláson észlelt anomáliák jegyzőkönyvi rögzítését kérte. Ezen végzés nemcsak ténybelileg, hanem jogilag is megalapozatlan; az elsőfokú bíróságnak nincs joga saját eljárását - ráadásul kérelem nélkül - minősíteni, az eljárásjogi hibái megítélése a másodfokú eljárásra tartozik.

Mindezekre figyelemmel a Pp. 252. § (4) bekezdésében foglaltak alkalmazásával, az ítélet hatályon kívül helyezése esetére az ügy tárgyalására másik tanács kijelölését kérte.

További eljárásjogi szabálysértésként hivatkozott a felperes arra, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 3. § (3) bekezdésébe foglalt kötelezettségét, a Legfelsőbb Bíróság 1/2009. (VI. 24.) Polgári Kollégiumi véleményében kifejtettekre történő kifejezett felperesi hivatkozás ellenére kioktatási kötelezettségének nem tett eleget. A felperes e körben a 174-II. sorszámú végzés kézhezvételét, majd a tanácsváltozást követően is kifogást terjesztett elő; a 2010. március 25-i beadványában kifejezetten eljárásjogi kifogásként hivatkozott a 2009. december 8-i kérelmére, megfelelő tájékoztatás-nyújtás érdekében. Az elsőfokú bíróság ezen eljárási kifogást nem bírálta el, és a szerződés semmisségének hivatalbóli észlelése ellenére a feleket nem tájékoztatta a szükséges bizonyítás köréről.

Sérelmezte továbbá a felperes, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 163. § (2) bekezdésébe ütközően bizonyításra köteles félnek tekintette olyan tények vonatkozásában, amelyeket az alperesek beismertek, a felperessel egyezően adtak elő, vagy felhívás ellenére sem vitattak. Hivatkozott továbbá arra, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat tévesen, iratellenesen, okszerűtlenül mérlegelte és egyes bizonyítékokat indokolás nélkül mellőzött, így a kereset elutasítására vonatkozó döntése megalapozatlan.

Álláspontja szerint az alperesek a 2003. október 30-i és 2004. november 17-i beadványukban a felperessel egyező előadást tettek a felek közötti szerződés megkötésének időpontjára, céljára, motivációjára, arra, hogy az I. rendű alperes az ... piac összeomlása után az ... piacon akart pozíciót kiépíteni és fenntartani, nehezen értékesíthető alkoholkeverékeivel próbált belépni a kelet-... piacra. A felek 1998 márciusában szóbeli megállapodást kötöttek arra, hogy az ... csaliként felhasználva, a fenti cél megvalósítása érdekében a felperes az I. rendű alperes termékeit bevezeti a kelet-... piacra, azt bővíti, fenntartja. Ezen tényeket alátámasztó tanúvallomást tett ... és ... is, melyeket az elsőfokú bíróság indokolás nélkül hagyott

figyelmen kívül, ugyanígy nem vette figyelembe az alperesek egymásnak ellentmondó, saját állításaikat cáfoló nyilatkozatait, és azokat nem értékelte az alperesek szavahihetőségét megkérdőjelező körülményként.

Az elsőfokú bíróság tévesen tekintette a felek közötti szállítási szerződést írásban létrejöttnek az 1998. október 28-i megrendelés alapján; ... tanúvallomásában ugyanis egyértelműen akként nyilatkozott, hogy a felperessel csak szóbeli megállapodást kötött, továbbá a megrendelőt egyik fél sem írta alá, így szerződéses nyilatkozatnak az akkor hatályos Gt. 40. § (1) és (3) bekezdése szerint nem volt tekinthető. A felperes fenntartotta azon előadását, hogy a megrendelő kizárólag adminisztratív kellék volt, az abban foglaltakban a felek sem írásban, sem szóban sosem állapodtak meg.

Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg bizonyítottság hiányában azt, hogy a felek a szerződés területi hatályában és annak kizárólagosságában nem állapodtak meg. Az alperesek a 2003. október 30-i beadványukban a felperes keresetével egyező előadást tettek a megállapodás területi hatályára - azt a felek egyezően a kelet-... piacban jelölték meg - és a területi hatályra vonatkozó felperesi tényállítást támasztotta alá ... 2004. május 14-i tárgyaláson tett tanúvallomása. Ezen tanúvallomás kétségmentesen bizonyította, hogy a szerződés területi hatálya a teljes kelet-... régióra kiterjedt, vagyis minden olyan országra, ahol az I. rendű alperes korábban értékesítést nem végzett, és az I. rendű alperesnek az volt a szándéka, hogy erre a régióra csak a felperest vegye igénybe értékesítési csatornaként, ebből következően a szerződés területi hatálya a felek jogviszonyában kizárólagos volt. A bíróság tévesen tekintette az alperesek közötti 1990-es megállapodást a felperes kizárólagosságát kizárónak, tekintve, hogy az üzletkötésnél eljáró alperesi ügyvezető azt adta elő, hogy a belső, ... cégek közötti megállapodásokon átnyúlhatott és szabadon szerződhetett a területi hatálytól függetlenül, bárkivel. Ugyancsak a felperes területi kizárólagosságát támasztja alá a felek 1999. május 11-12-i elektronikus levélváltása, mely szerint ahhoz, hogy a II. rendű alperes ...ba, azaz a polgári jogi társaság régiójába szállíthasson, a felperes hozzájárulása kellett. A szerződés területi hatálya azért is bír kiemelkedő jelentőséggel, mert az elsőfokú bíróság a szerződés 1999. áprilisi lehetetlenülését állapította meg a piaci érdeklődés hiányában, holott nem vizsgálta, hogy a teljes régiópiac egészére beállt-e az objektív lehetetlenülés, így az e körben levont jogi következtetése is alaptalan.

A felek közötti szerződés időbeli hatálya vonatkozásában tévesen figyelmen kívül maradt, hogy az alperesek e körben különböző, önellentmondó tényállításokat tettek, ugyanakkor a felperes igazolta, hogy a társasági szerződés határozatlan időtartamú volt, és a bevezető időszakot legalább két évben határozták meg. Álláspontja szerint utóbbi alátámasztásul szolgált ... 46. sorszámú és 140. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített tanúvallomása; a tanú szerint a megállapodásuk határozatlan időtartamú volt, a termék bevezetése legalább kilenc hónapot igényelt, de a nehéz értékesíthetőség miatt ez évekre is telhetett. A bevezetést követte a termék értékesítése, ezért állapodtak meg abban, hogy az első két éves építési fázisban a felek a szerződést egyoldalúan nem szüntethetik meg. Utóbbi okán is alaptalanul vont következtetést az elsőfokú bíróság a szerződés

1999. április lehetetlenülésére, tekintve, hogy ekkor még a piacépítés folyt, a termék bevezetése alatt a lehetetlenülés eleve kizárt.

Az elsőfokú bíróság érvényes társasági szerződés hiányában a felek jogviszonyát részben megbízási szerződésnek minősítette, azonban a megbízási elemeket kellően nem vizsgálta, mert a felperes kizárólagos feladatuként tévesen csak az értékesítést nevezte meg. ... tanúvallomása igazolta, hogy a ... kikötőnél az áru kirakását, vámoltatását, ...ra szállítását, a termékminták vámoltatását és bevizsgálását a felperes végezte; ... tanúvallomása igazolta, hogy a vevők felkutatását, a velük való kapcsolattartást a felperes folyamatosan végezte, ezzel az I. rendű alperes is elégedett volt. A felperesi főszolgáltatás (potenciális vevőkre vonatkozó adatok közzétevése) teljesítését igazolják az ... által készített útijelentések, melyekben megnevezett vevőket az alperesi cégcsoport korábban nem ismerte. Fenntartotta a felperes, hogy az I. rendű alperes főszolgáltatása az értékesítésre kerülő áru tulajdonjogának átruházása volt; az alperesek a 2003. október 30-i ellenkérelmükben elismerték, hogy a leszállított áruk tulajdonjogát a felperesre ruházták - felperes értelmezése szerint a tagok közös rendelkezésére bocsátották -, így e körben a felperest további bizonyítás nem terhelte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen vont következtetést a Ptk. 568. § (1) bekezdése szerinti jogszabályi feltételek teljesülése hiányára; a felek gazdasági tevékenységét igénylő közös cél és az ahhoz szükséges vagyoni hozzájárulás közös rendelkezésre bocsátása kétségmentesen igazolást nyert. Tévesen figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság, hogy 1998. június 15-ét követően a szerződésre a Ptk. kötelező alakiságot nem szabott, a felek ráutaló magatartással a megállapodás teljesítését folytatták. Emellett a polgári jogi társaság fennállását bizonyítja az 1999. június 24-i szerződés-tervezet is, az ezen okiratba foglalt I. rendű alperesi ajánlat igazolja, hogy a felek között szerződés állt fenn, és az nem disztribútori szerződés volt.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság, annak ellenére, hogy az alperesek nem igazolták sem a szerződés felmondását, sem a határozott időtartam lejártát, sem annak objektív lehetetlenülését, nem vizsgálta az I. rendű alperes szerződésszegését. A további teljesítés megtagadásában mutatkozó szerződésszegést a felperes okiratokkal, a 140/F/4 sorszámú, 138/F/10 - F/12 sorszámú iratokkal igazolta. Emellett az I. rendű alperes is elismerte a teljesítés megtagadását, csak azt utólag jogszerűnek próbálta beállítani. Ugyancsak az alperesek által elismert tény, hogy a felperes hozzájárulása nélkül került sor a megmaradt termékek II. rendű alperes általi birtokbavételére, ennek ellenkezőjét az elsőfokú bíróság minden alap nélkül állapította meg.

Tévesen vont következtetést az elsőfokú bíróság az 1999. április 27-i felperesi nyilatkozat alapján a szerződés lehetetlenülésére, ezen tájékoztatás ugyanis nem több, mint a régióbeli piac aktuális híreinek közzétevése, továbbá ezen levél utalást sem tartalmaz arra, hogy az ... és a ... iránt ne lenne kereslet. Ezen okiratban foglaltakat az I. rendű alperes sem tekintette a teljesítés lehetetlenné válásáról szóló tájékoztatásnak, ezt igazolja, hogy 1999 májusában ismételten közös üzleti utat tett a felperessel, ahol magát két vezető beosztású alkalmazottal képviseltette. Az I. rendű alperes további terveit igazolja az útijelentés és intézkedési terv, valamint

hogy 1999 júliusában is küldött a ... termékeken túli anyagmintákat piackutatási, bevizsgálási célból.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen döntött a felperes üzleti titoksértésre és versenyjogi jogsértésre alapított keresete elutasításáról is, e körben tévesen figyelmen kívül hagyta ... és ... 140. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben, ... 46. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített tanúvallomását, valamint a 138/F/13-19. számon csatolt iratokban és a II. rendű alperes 1999. szeptember 6-i elektronikus levelében foglaltakat, utóbbi szerint a II. rendű alperes rendelkezett az I. rendű alperes részére átadott ügyféllistában szereplő ügyféladatokkal, a vevők számlázási címének kivételével. Változatlanul vitatta a felperes, hogy az alperesi termékeket teljes egészében az ... Kft. értékesítette volna a régióban; ezt nem támasztja alá nevezett társaság 2005. október 26-án érkeztetett, valamint 95. sorszámú beadványa. Az okiratokból arra vonható következtetés, hogy az I. rendű alperes a II. rendű alperes útján, csalárd módon, a felperes megkerülésével 1999 áprilisától a teljes termékpalettáját az ... Kft. útján értékesítette, illetve ... cégekkel folyamatos kereskedelmi kapcsolatban állt. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság tévesen és érdemi indok nélkül mellőzte azon indítványát, hogy az alperesek csatolják a perbeli régióban 1999. június 25-ét követő termékértékesítés okiratait. Utalt arra is, hogy az ... Kft.-t is a felperes kutatta fel, vele szerződést kívánt kötni, mely az I. rendű alperes szerződésszegése folytán maradt el.

A felperes a fellebbezésében fenntartotta a polgári jogi társaság létesítésére vonatkozó jogi okfejtését, emellett a Ptk. 379. §-a és 447. §-a téves alkalmazására hivatkozott. Álláspontja szerint a rendelkezésre álló okirati és tanúbizonyítás eredményének okszerű mérlegelésével az elsőfokú bíróságnak arra kellett volna következtetést vonni, hogy a ... tartályokba betárolt áru odaszállításának egyetlen oka volt az, hogy közösen akartak létrehozni olyan raktárkészletet, amelyből a fogyasztói szükségleteket napokon belül kielégíthetik. A felperes logisztikai rendszerébe a polgári jogi társaság közös céljának megvalósítása érdekében betárolt vegyi anyagot az I. rendű alperes saját vagyoni hozzájárulásként, ingyenesen bocsátotta a felperes rendelkezésére, azzal a felperes tulajdonosként teljesen szabadon rendelkezhetett a közös cél érdekében, ezen rendelkezési jogát az I. rendű alperessel folyamatosan egyeztetve gyakorolta, vagyis a közös tulajdonra jellemző cselekmények sorozatát valósította meg. Amennyiben a tulajdonjog fenntartása fogalmilag kizárt, akkor téves az I. rendű alperes szerződésszegése hiányára levont jogi következtetés, a bázisban tárolt árut a II. rendű alperesnek nem adhatta át piaci értékesítés céljából. A felperes az I. rendű alperessel folytatott levelezéssel igazolta, hogy nem járult hozzá a jogviszony közös megszüntetéséhez és a termékek eladásához.

A lefolytatott bizonyítás eredménye nem támasztja alá, hogy a felperesnek negyedévente 2-3000 tonna alkoholterméket el kellett volna adnia, ezt az alperesi tanúk sem állították, az elmaradt haszon körébeni felperesi számítás e körben a felperes terhére elismerésként nem értékelhető. Hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra is, hogy a szerződés megbízásként történő minősítése esetén is az I. rendű alperes szerződésszegése kárfelelősséget eredményez, a jogviszony jogellenes megszüntetése okán kártérítési kötelezettséggel tartozik.

Az üzleti titoksértés és a versenyjogi jogsértés körében az elsőfokú bíróság a Ptk. 81. § (2) bekezdésében foglaltakat tévesen alkalmazta, a felperesnek azt kellett bizonyítania, hogy az I. rendű alperes a vevőkörre vonatkozó bármilyen adatot a II. rendű alperesnek vagy más személynek átadott, azt nem kellett igazolnia, hogy ezzel összefüggésben tényleges károsodás is érte, elegendő a kárfelelősséghez a veszélyeztető cselekmény. A II. rendű alperes vonatkozásában azt kellett a felperesnek bizonyítania, hogy az üzleti titkot képező adatot a felperes hozzájárulása nélkül megszerezte. Álláspontja szerint a felperes az üzleti titok jogellenes megszerzését és felhasználását, valamint azt is igazolta, hogy ezzel összefüggésben károsodás érte. Az I. rendű alperes termékeinek reménybeli és tényleges vevőire vonatkozó lista, a vevőkre vonatkozó adatok a felperes piackutatásának eredményeképp a felperes kizárólagos üzleti titkát képezték, ezeken az I. rendű alperes kizárólag korlátozott felhasználási jogot szerzett, és annak időtartama limitált volt. Fenntartotta a tovább értékesítésre vonatkozó okiratok beszerzésére vonatkozó indítványát, valamint az egyes pénzbeli marasztalásra irányuló követelése összecszerűségének alátámasztására tett bizonyítási indítványait.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérték. Vitatták, hogy az ítélet hatályon kívül helyezésére alapot adó eljárásjogi szabálysértés történt volna; az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésére szabályszerűen került sor, és a 2009. április 3-i tárgyaláson megtörtént a felek jogszabály által előírt kioktatása. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen, helytállóan értékelte, valamennyi bizonyítékot számba vett, e körben helytállóan észlelte, hogy a felperes által csatolt minden bizonyítékot vitássá tettek az alperesek, így az alperesi elismerésre alaptalanul és iratellenesen hivatkozott a fellebbezésében a felperes.

A szerződésszegésre alapított felperesi követelés vonatkozásában teljes egészében fenntartották védekezésüket a polgári jogi társaság létrejöttének hiányára, hivatkozva a Ptk. 569. § (2) bekezdésében, 571. § (1) bekezdésében és 568. § (2) bekezdésében foglaltakra. Álláspontjuk szerint ellentmondásos felperes nyilatkozata a zárókészlet tulajdonjogának megszerzése tekintetében, ugyanis egyidejűleg állítja a felperesi tulajdonszerzést, valamint azt, hogy az a felek közös tulajdonába került. Fenntartották azon védekezésüket is, hogy az 1998. október 28-i megrendelés alapján a felek között atipikus disztribútori szerződés jött létre, melyből eredő kötelezettségeit az I. rendű alperes maradéktalanul teljesítette, szerződést nem szegett, a felek közötti jogviszony nem jogellenesen szűnt meg. A felperes a szerződés megszűntének tényét nem vitatta, elfogadta, hogy a II. rendű alperessel kell együttműködnie, ezt igazolja a záró-elszámolása, a szerződés-tervezetre küldött válasza, így a szerződés megszűnésének megfelelő tényleges állapot a felek egyező akaratából létrejött. A felperes alaptalanul hivatkozik az 1999. júliusi szállítmányokra, a ... iratai alátámasztják, hogy az 1998. decemberi próbaszállítmányon kívül a jelen per tárgyát képező termékeket nem értékesítettek ...on.

Az üzleti titoksértésre és versenyjogi jogsértésre alapított kereset elutasításáról is helytállóan döntött az elsőfokú bíróság; az alperesek bizonyítottan nem szállítottak

...ra a perbeli szállítmányon kívül kevert alkohol terméket, nem kerültek üzleti kapcsolatba olyan személyekkel, amelyeket a felperes az I. rendű alperesnek bemutatott. A felperes által értékesíteni elmulasztott, jelentős veszteséget okozó termékek eladásával az I. rendű alperes a II. rendű alperest bízta meg - ezt a felperes a záró-elszámolásában tudomásul vette, és a készleteket átadta -, a II. rendű alperes a teljesítésbe bevonta az ... Kft.-t, amely az értékesítést a saját ügyfelei körében végezte. A ... megkeresésre adott válasza önmagában megdönti a felperes tisztességtelen piaci magatartásra alapított követelését, ugyanis a megadott lista nem mutat egyezőséget a felperes keresetében és későbbi előadásaiban megjelölt azon személyekkel, amelyeket felperes állítása szerint az I. rendű alperesnek bemutatott, és amelyek felé termékértékesítés történt, így az alperesek bizonyítottan nem kereskedtek a felperes állítólagos üzleti kapcsolatai felhasználásával. A fellebbezési ellenkérelemben részletesen kitértek a felperes iratellenes fellebbezési hivatkozásaira.

A felperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság lényeges eljárásjogi szabálysértés nélkül meghozott határozatában a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, és döntően helytálló az abból levont jogi következtetése is.

Nem osztja a Fővárosi Ítéltábla a felperes azon fellebbezési okfejtését, hogy az elsőfokú bíróság lényeges eljárásjogi szabálysértései okán az ítélet Pp. 252. § (2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezése, és a Pp. 252. § (4) bekezdésének utolsó fordulata alkalmazása lenne indokolt.

A 2010. április 15. napján felvett 5.G.41.192/2002/199. számú tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltakból kitűnően az elsőfokú bíróság a tárgyalást a Pp. 145. § (1) bekezdése alapján berekesztette, és a keresetindításnak megfelelően hatályos Pp. 218. § (1) bekezdésének második fordulata szerinti nyolc napra, 2010. április 22-ére tűzte ki az ítélet kihirdetésének a határnapját.

A határozathirdetésről 2010. április 22. napján felvett 5.G.41.192/2002/201. számú jegyzőkönyvben foglaltakból kitűnően a bíró kihirdette a külön íven szövegezett ítéletet, tájékoztatta a felek képviselőit, hogy az ítéletet postán fogja a részükre megküldeni, miután a leírási hibák kijavítása megtörténik. Rögzítést nyert továbbá a jegyzőkönyvben, hogy a felperes képviselője kérte a kihirdetett ítélet felmutatását, ennek megtörténtét követően kifogásolta, hogy az nincs aláírva, erre tekintettel a bíró az okiratot aláírásával látta el és közölte, hogy a kihirdetett ítélet írásba foglalt példányát, pecsét hiányában, nem hiteles példányban tudja átadni.

A fenti jegyzőkönyvben foglaltakra figyelemmel annyiban helytállóan sérelmezte a felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság eljárását, hogy az ítélet Pp. 218. § (1) bekezdése szerinti, határozathirdetésig történő írásba foglalása, valamint a Pp. 219. § (2) bekezdése szerint kihirdetéskori nyombani kézbesítése elmaradt, továbbá

a felperes e körben nem terjesztett elő az eljárás szabálytalansága miatt a Pp. 114. §-a szerint minősülő kifogást.

Abból ugyanis, hogy a kihirdetett ítélet kijavításra váró, közelebbről meg nem határozott leírási hibákat tartalmazott, az következik, hogy a határozat megszövegezése során maradéktalanul nem teljesülhettek a Pp. 220. § (1) bekezdésében foglaltak, azaz az ítélet írásba foglaltnak nem minősült, továbbá abból, hogy a határozathirdetésen megjelent felek képviselői a határozatot nem vehették kézhez, egyértelműen a kézbesítés elmaradása következik.

A határozat kihirdetésének elhalasztása esetére előírt írásba foglalás elmaradása és kihirdetési kézbesítési kötelezettség elmulasztása azonban közvetlen eljárásjogi következményekkel nem jár; az elsőfokú bíróság eljárása - az okirat utólagos bírói aláírására is figyelemmel - a Pp. 218. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelt, nem vitás ugyanis a rendelkező rész felolvasása és az indokok szóbeli ismertetése, az utólag írásba foglalt határozat felekkel történő nem vitás postai kézbesítése okán pedig az ítéletet a Pp. 219. § (1) bekezdés a) pontja alapján kézbesítés útján közölni kell tekinteni.

A polgári peres eljárás Pp. 3. § (1) bekezdése szerinti alapelve a bíróság kérelemre történő eljárás kötelezettsége, mely nemcsak a perindításkor, hanem a per során végig érvényesül; egyes esetekben kifejezett kérelem hiánya esetén is terhelheti a bíróságot döntési kötelezettség (perköltség tekintetében), a Pp. 114. §-a szerinti kifogás jogintézményéből következően azonban e körben a bíróság hivatalbóli eljárása nyilvánvalóan kizárt.

Az elsőfokú bíróság a felperesi képviselő 2010. április 22-i 5.G.41.192/2002/201. számú jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozatát tévesen értékelte a Pp. 114. §-a szerinti, az eljárás szabálytalanságát kifogásoló közlésnek, így az 5.G.41.192/2002/202. számú végzése meghozatalakor szükségtelenül járt el, kérelem hiányában határozathozatal nem terhelte, ez azonban nem minősül az ügy érdemi eldöntésére kiható eljárásjogi szabálysértésnek, ezért az ekörbeni fellebbezési érvelés sem ad alapot az ítélet a Pp. 252. § (2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezésére.

Nem osztja a Fővárosi Ítéltábla a felperes Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltak megsértésére vonatkozó fellebbezési okfejtését sem, az alábbiak szerint.

A Pp. 3. § (3) bekezdésének utolsó fordulata szerint a bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni. Ezen - alapvető szinten általánosan - előírt kitanítási kötelezettség a bíróságot a konkrét ügyre egyediesítve terheli; a per mindenkor állásának megfelelően kell a felek kölcsönösen előterjesztett nyilatkozatai alapján teljes körűen meghatározni a jogvita elbírálása szempontjából releváns, bizonyításra szoruló tényeket és nevesíteni az adott tényállási elem vonatkozásában a bizonyításra köteles felet. Jogi képviselővel eljáró fél esetén a tájékoztatásnak nem kell kiterjednie - a szakértői bizonyítás szükségességét kivéve - a bizonyítási eszközökre, továbbá arra sem, hogy az adott bizonyítási eszközzel foganatosított bizonyítás elégséges-e az adott

tényállítást alátámasztására, utóbbi ugyanis már a bizonyítékok mérlegelését jelentené, melynek csak az érdemi határozat meghozatala körében lehet helye.

A tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó szabály alkalmazásának fenti módját meghatározó, fellebbezésben felhívott, a Legfelsőbb Bíróság 1/2009. (VI. 24.) PK véleménye figyelembevételével az elsőfokú bíróság terhére mulasztás nem állapítható meg; a 2009. április 3. napján kelt 35.G.41.192/2002/174-II. számú végzés, valamint a 2010. március 4. napján kelt 5.G.41.192/2002/197. számú végzés megfelelt a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltaknak.

A tájékoztatási kötelezettség célja, hogy a bizonyításra köteles fél a jóhiszemű és a célszerű pervitel követelményeinek megfelelően terjeszthesse elő bizonyítási indítványait; a fellebbezésben e körben előadottak alapján nem állapítható meg, hogy a felperes fenti joga sérült volna. A szerződés hivatalbóli semmisségének az észlelésével kapcsolatos fellebbezési érvelés alaptalan; az elsőfokú bíróságnak nem kellett tájékoztatnia a felperest a polgári jogi szerződések alakiságára irányadónak tekintett anyagi jogi jogszabályról, az alakiság megsértésének jogkövetkezményéről, emellett - a fellebbezésben előadottakkal szemben - a polgári jogi társaság létrejöttének a hiányára levont ítéleti jogi következtetés a társasági szerződés megkötésére irányuló konszenzus bizonyítatlanságán és nem az írásbeliség elmaradásán alapult. A fentieken túlmenően a felperes a polgári jogi társaság létrehozására irányuló szerződés szóbeli megtörténtét állította, az alperesi védekezés a szerződéskötés tényének a vitatására irányult - kitérve az alakiság megsértésére is -, mindezekre figyelemmel az írásbeli szerződéskötés bizonyításának a szükségessége a perben fel sem merülhetett.

A fellebbezésben előadottakkal szemben az elsőfokú bíróság a fenti végzéseiben a bizonyításra szoruló tényállási elemek körét teljes körűen és annak figyelembevételével határozta meg, hogy a per adott szakaszában melyek az alperesi védekezés szerint vitás, releváns tények; a bizonyítási terhet ennek megfelelően, a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglaltak helytálló alkalmazásával telepítette, és ennek során nem írt elő a felperes számára a Pp. 163. § (2) bekezdése szerint értékelhető tények tekintetében bizonyítási kötelezettséget.

A lefolytatott bizonyítás eredményét az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, döntően helytállóan értékelte, kirívóan okszerűtlen mérlegelés megállapítására, felülmérlegelésére alapot adó körülmény a fellebbezésben előadottak alapján sem merült fel.

Az elsőfokú eljárás iratai nem támasztják alá felperes azon fellebbezési előadását sem, hogy a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettség elmulasztását a Pp. 114. §-ának megfelelő kifogás útján sérelmezte; a 35.G.41.192/2002/174-II. számú végzés kapcsán előterjesztett, 2009. június 30-án kelt 179. sorszámú beadványában arra vonatkozó kérelmet terjesztett elő, hogy az elsőfokú bíróság a már lefolytatott bizonyítás eredményéhez és a releváns anyagi jogszabályok tartalmához képest kizárólag a még nem bizonyított tényekre vonatkozóan adjon tájékoztatást.

A 2009. december 8-án kelt, 189. sorszámú beadványában a tájékoztatás kiegészítését, pontosítását kérte, figyelembe véve az alperesek ellenkérelmeinek

tartalmát és a már lefolytatott bizonyítás eredményét; kérte a már előterjesztett, de még nem foganatosított felperesi bizonyítási indítványokon túlmenően azon bizonyítási eszközök megjelölését, amelyekkel a bíróság az adott tény bizonyíthatónak tekinti, illetőleg az adott tény bizonyítása körében elégtelennek tekintett bizonyítás eredménye alapján kérte a felhívását további bizonyítékai, bizonyítási indítványai előterjesztésére, a bizonyítási eszközök esetleges megjelölésével együtt.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint tartalma alapján ezen nyilatkozatok egyike sem értékelhető a Pp. 114. §-a szerinti eljárési kifogásként, ebből következően az 5.G.41.192/2002/197. számú végzés kapcsán előterjesztett, 2010. március 25-én kelt 198/F/3 sorszámú felperesi beadvány alaptalanul minősítette a 2009. december 8-án kelt beadványt eljárési kifogásként, és tett a kifogás mellőzésére vonatkozó megállapítást, emellett ezen utóbbi beadvány sem tartalmaz eljárési kifogást, csupán azt rögzíti, hogy megfelelő tájékoztatás hiányában a mellőzött bizonyítási indítványait fenntartja és további bizonyítást felajánlani nem tud.

Eljárási kifogás előterjesztése hiányában a felperes a fellebbezésében alaptalanul sérelmezte kérelme elbírálásának az elmaradását, az elsőfokú bíróságot e körben mulasztás nem terheli.

A felperes ügy érdemében előterjesztett fellebbezése sem megalapozott, a Fővárosi Ítéltábla az alábbiak szerint osztja az elsőfokú bíróság kereseti kérelmek alaptalanságára levont jogi következtetését.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes alperesi vitatással szemben polgári jogi társaság létesítésére irányuló társaság szerződés megkötését nem igazolta; a polgári jogi társaság felperes által állított 1998. márciusi létrehozása időpontjában hatályos anyagi jogi szabályozás lényeges elemei teljesülése kétségmentes bizonyítást nem nyert.

Helytállóan értékelte az elsőfokú bíróság a felperes törvényes képviselőjeként meghallgatott ... polgári jogi társaság létesítése körében tett nyilatkozatait ellentmondásosnak, ugyanakkor ... és ... tanúvallomását egybehangzónak arra vonatkozóan, hogy az I. rendű alperes célja társasági szerződéskötésre nem irányult. Kétségtelen, hogy a fenti személyek a perbeli áruszállítás előzményeként azon közös gazdasági célt nevesítették, hogy az I. rendű alperes termékeit a felperes a kelet-... piacra bevezesse és ott üzletszerű termékadást valósítson meg, ez azonban önmagában polgári jogi társaság létesítésének a megállapítására nem ad alapot, az együttműködés ugyanis egyéb jogi formában is megvalósulhatott. Az alperesi vitatással szemben az sem bizonyított, hogy az értékesítésre szánt árut az I. rendű alperes a Ptk. 568. § (1) bekezdése szerinti vagyoni hozzájárulásként bocsátotta rendelkezésre, a Ptk. 569. § (1) bekezdése szerinti közös tulajdonba, illetőleg használatba adás pedig kizárólag vagyoni hozzájárulás esetén bír relevanciával, ezért a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel csupán megjegyzi, hogy a közös tulajdon létesítésének ellentmond a tulajdonjog fenntartására vonatkozó rendelkezés, melyet az 1998. október 28-i írásbeli megrendelés tartalmaz. Utóbbi bizonyító erejét nem rontja le sem a felperesi aláírás

hiánya - ugyanis az okirat nem vitásan felperes üzleti körében került kiállításra -, továbbá az sem, hogy adminisztratív célokat is szolgált.

A vagyoni hozzájárulás mellett a polgári jogi társaság további szükségképpen eleme a tagok Ptk. 569. § (2) bekezdésében foglaltakból következő, díjazás nélküli, személyes közreműködése és a Ptk. 571. § (1) bekezdése szerinti kockázatközösség fennállása a tagok között. Az elsőfokú bíróság a termékértékesítésért felperesnek I. rendű alperestől járó pénzbeli szolgáltatást helytállóan minősítette díjazásként, és nem tévedett, amikor a kockázatközösség hiányára vont következtetést, felperes azon állításából ugyanis, hogy minden körülmények között a bruttó eladási ár 5 %-ára, de minimum évi 80.000 Ft-ra és költségei teljes megtérítésére igényt támaszthatott, a veszteségből történő - egyébként nem megengedett - kizárása következik.

Polgári jogi társaság létrehozására irányuló, a Ptk. 205. § (1) bekezdése szerinti kölcsönös akarategyezésség bizonyítottága hiányában szerződéskötés nem valósult meg, így a Ptk. 568. § (2) bekezdése által előírt kötelező alakiság betartása, illetőleg hiánya jogi relevanciával nem bír, az elsőfokú bíróság is ennek megfelelően az írásba foglalás elmaradását feltételelesen, szerződéskötés esetén semmisségre vezető okként nevesítette.

Társasági szerződés létrejötte hiányában súlytalan a felperes azon fellebbezési érvelése, hogy a kötelező alakiság utólag megszűnt; kétségtelen, hogy az 1997. évi CXIV. tv. 320. § a) pontja a Ptk. 568. § (2) bekezdését 1998. június 16-i hatállyal hatályon kívül helyezte, ezen jogszabályváltozást követő szerződéskötést azonban a felperes maga sem állított, az általa alá nem írt, részére 1999. június 24-én megküldött szerződés-tervezetre a polgári jogi társaság korábbi létre jöttének a bizonyítékaként hivatkozott.

Teljes körűen osztja a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját a felperes és az I. rendű alperes között létrejött szerződés jogi minősítésére; helytállóan állapította meg, hogy jogviszonyuk a Ptk. 379. § (1) bekezdése szerinti szállítási és a Ptk. 474. § (1) bekezdése szerinti megbízási szerződéstípus elemeit tartalmazza.

A fellebbezésben előadottakkal szemben abból, hogy a felperes a saját piaci tapasztalata felhasználásával végzett termékértékesítés során, ahhoz kapcsolódó, a fellebbezésben nevesített egyéb - az alperesek részéről egyébként nem vitatott - feladatokat is elvégzett, így megszervezte az áru kikötői kirakodását, vámoltatását, ...ra szállítását, a termékminták vámoltatását és bevizsgálását, nem következik a jogviszony fentiekől eltérő jogi minősítése.

A fenti szerződés alapján feleket illető jogosultságokra és terhelő kötelezettségekre nézve az alperesi elismeréssel nem érintett körben az adott jogosultságra, illetve kötelezettségre igényt támasztó felperest terhelte a bizonyítási kötelezettség a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint, melynek nem tett eleget.

A szerződés területi hatálya körében - a fellebbezésben helytállóan előadottak szerint - egyező nyilatkozatot tettek a felek, a perben nem volt vitás, hogy a kelet-... piac volt az értékesítés célpontja.

Ugyanakkor az alperesek vitássá tették, hogy a szerződés alapján a felperest a kelet-... régióra kizárólagos értékesítési jogosultság illette, a kizárólagosságra igényt alapító felperes ezen jogosultság megszerzését kétségmentesen nem bizonyította. A fellebbezésben hivatkozott ... 2004. május 14-i tanúvallomása felperes ekörbeni tényelőadása alátámasztására nem alkalmas, a tanú kifejezetten a kizárólagosság hiányára nyilatkozott, azt közölve: „Felperessel nem állapodtam meg semmilyen kizárólagos jogra.” A tanúvallomás szerint a ... azon gyakorlata, hogy egy térségben, egy képviselővel szerződik, azon alapul, hogy nem akar magának versenytársat, tehát nem exkluzív megbízást ad, hanem a versenyt kívánja elkerülni. Ebből következően - a fellebbezésben előadottakkal szemben - abból, hogy a felperes egyedüli értékesítőként lehetett jelen a saját értékesítési területén, még nem következik az értékesítési jogosultsága kizárólagossága, ennek hiánya további alátámasztásként helytállóan vette figyelembe az elsőfokú bíróság az alperesek között 1990-ben létrejött szerződést, mely szerint a II. rendű alperes egész ... területén értékesíthette a ...termékeket. A felperes állítása szerint 1999 májusában a II. rendű alperes ...i értékesítéséhez a hozzájárulását kérték, ebből azonban a kizárólagossága nem következik, legfeljebb arra vonható következtetés, hogy a verseny elkerülésére történő általános törekvés régió kívüli, eseti értékesítést nem zárt ki, így a felperes is kereskedett ... kívül - I. rendű alperes 1999. június 24-i levelében foglaltakból kitűnően -, ...ban és ...ban.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság annak megállapításakor sem, hogy az alperesi vitatással szemben a felperes nem bizonyította, az I. rendű alperes a jogviszony legalább kétéves fenntartását és ezen időszak alatt folyamatos szállítási kötelezettséget vállalt volna; felperes ekörbeni egyoldalú előadását kétségmentesen nem igazolta. ... fellebbezésben hivatkozott, 2004. május 14-i és 2007. július 17-i tanúvallomásában nemcsak a termékek piaci bevezetésének időigényességére, hanem arra is nyilatkozott, hogy kizárólag a perbeli szállítmány értékesítésének elvárt sikeressége esetén működtek volna együtt hosszú távon, a próbaértékesítés azonban nem a várakozásnak megfelelően alakult.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az I. rendű alperes várakozása megghiúsulását támasztja alá, hogy bár - a közös üzleti útból következően - a piackutatás 1998 márciusában már elkezdődött és a termékminták alapján 1998 júliusától az értékesítés előkészíthetővé vált, a maradék készletek 1999. júniusi átadásáig a felperes csak a könnyen eladható ... értékesítette, ugyanakkor megmaradt az alapvetően piaci bevezetésre szánt ... 92 %-a, a ... 83 %-a.

Az eladásra szánt áruhoz kapcsolódó költségszámítás negyedéves kifutást indokolt volna - ezzel összhangban áll az 1998. október 28-i megrendelésben rögzített 135 napos terminus -, a fellebbezésben előadottakkal szemben a felperes maga is évi négy készlet eladásával kalkulált, erre vonható következtetés az 1999. október 28-án kelt levelében foglaltakból, ugyanakkor a fent részletezettek szerint az értékesítésre ténylegesen hosszabb határidő állt a rendelkezésére, mely döntően eredménytelenül telt el.

Tekintve, hogy az I. rendű alperest bizonyítottan nem terhelte a perbeli árumennyiségen felüli - feltétel nélküli - szállítási kötelezettség, valamint a

jogviszony határozott - legalább kétéves - ideig történő fenntartása, alaptalan a felperes fellebbezési okfejtése az I. rendű alperes teljesítés megtagadásában mutatkozó szerződésszegésére.

A fentiekén túlmenően a teljesítés megtagadása körében fellebbezésben értékelni kért okiratok szerint a felperes a perbeli termékek közül kizárólag az ... további szállítását kérte, ugyanakkor a per nem vitás adatai szerint ezen könnyen eladható termék a nehezen értékesíthető ... és ... mellett „vevőcsalogatási” célt szolgált, így szállítási kötelezettség esetén sem lenne egyértelműen szerződésszegés I. rendű alperes azon eljárása, hogy a „húzó” termék további szállításától elzárkózott.

Oszítja a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság szerződés megszűnésére levont jogi következtetését is az alábbi, részben eltérő indokok szerint.

Kétségmentes bizonyítást nem nyert, hogy a próbaszállítást megelőzően kitűzött gazdasági cél és ezáltal a szerződés teljesítése az értékesítés lehetetlenné válása okán hiúsult volna meg; helytálló felperes azon fellebbezési okfejtése, hogy a Ptk. 312. § (1) bekezdésében foglaltakra alapított ítéleti okfejtést nem támasztja alá az 1999. április 27-i levele, ugyanis az csak a ...ra és csak a ..., illetve ... piacra vonatkozó tájékoztatást tartalmazott, tehát a közölt információ nem fedte le a szerződés szerinti termékkör és az értékesítési terület egészét.

Ugyanakkor az értékesítés elvárt sikere - a korábban részletezettek szerint - ténylegesen elmaradt és nem merült fel arra vonatkozóan peradat, hogy az I. rendű alperesnek 1999 nyarán e körben kedvező fordulattal kellett volna számolnia, így a nyilvánvaló költségnövekedést eredményező értékesítés-elhúzódás a Ptk. 483. § (3) bekezdése szerinti alapos felmondásra okot adó körülmény, az I. rendű alperes ezen helyzet felszámolására tett lépése, az hogy a megmaradt árukészletet a továbbiakban felperesen kívüli, más csatornán kívánta értékesíteni, gazdaságilag ésszerűnek minősül.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes vitatásával szemben a jogviszony írásbeli felmondása nem igazolt, azonban az I. rendű alperesi jognyilatkozat Ptk. 216. § (1) bekezdése szerinti ráutaló magatartással történő kifejezésre juttatásának a megállapítására ad alapot az, hogy az árukészletet a felperessel átadatta, őt a II. rendű alperessel történő szerződéskötésre, a saját jogviszonyuk 1999. június 24-én megküldött szerződés-tervezettel történő lezárására próbálta rábírní, valamint az is, hogy az 1999. július 7-i levelében a jogviszonyukat „lejárt” szerződésnek minősíti.

Az I. rendű alperes jogviszony megszüntetésére irányuló szándékát nem teszi kétséggé az, hogy ennek kifejezésre juttatását megelőzően, 1999 májusában a felperessel közös üzleti utat tett; az arról készült jelentés - összhangban ... tanúvallomásával - éppen a felperes II. rendű alperessel történő együttműködését célzó intézkedés előírásával zárult.

A fellebbezésben hivatkozott további termékbevizsgálás ténye pedig önmagában nem mutat a perbeli termékek értékesítésére kiható összefüggést.

Mindezért érdemben helytálló az elsőfokú bíróság szerződés megszűnésére levont jogi következtetése; a ... tartályokban maradt áru - fellebbezésben előadottakkal szemben vita nélküli - 1999. június 26-i átadásával, azzal, hogy a felperes 1999. július 29-én záróelszámolást készített és az I. rendű alperes annak megfelelő, 1999. októberi pénzbeli teljesítését elfogadta, a szerződés tényleges megszűnésére vezető állapot kialakult, melyet nem érint az, hogy a felperes az üzleti kapcsolat ekkénti megszüntetését a perben - egyébként alaptalanul - kifogás tárgyává tette.

A felperes által állított teljesítés megtagadásában mutatkozó, bizonyított szerződésszegés hiányában felperes I. rendű alperessel szembeni elmaradt haszonra előterjesztett I. és elszámolásból eredő költség, illetve vagyoncsökkenés megtérítése iránti IV. kereseti kérelme elutasításáról az elsőfokú bíróság helytállóan döntött.

Osztja a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság üzleti titoksértésre, versenyjogi jogsértésre és hírnévrontásra alapított további kereseti kérelmei elutasítására vonatkozó ítéleti döntését is.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes sem a Ptk. 81. §-a, sem az 1996. évi LVII. tv. 4. §-a szerinti üzleti titoksértést, illetve a Ptk. 78. § (2) bekezdése szerinti hírnévrontást kétségmentesen nem bizonyította; a keresetben hivatkozott régióbeli ügyféllista alperesek általi jogosulatlan megszerzése, illetve felhasználása kétségmentes igazolást nem nyert; a felperes régióbeli képviseleti jogának - a fent kifejtettek szerinti - jogszerű megszüntetése pedig az I. rendű alperes terhére hírnévrontás elkövetésének a megállapítására nem ad alapot.

A fellebbezésben hivatkozott tanúvallomások egyike sem támasztotta alá a felperes ekörbeni tényelőadásait; ... és ... kifejezetten tagadták az üzleti titoksértést, ... tanúvallomásából pedig csupán arra vonható kétségmentes következtetés, hogy az ... Kft. a korábban felperes értékesítési érdekeltségébe tartozó termékek eladása céljából kereste meg a ... Kft.-t. Utóbbi tény ezt ezen cég ügyvezetője, ... a 2009. szeptember 3-i tárgyaláson tett tanúvallomásával alátámasztotta, ugyanakkor arra is nyilatkozott, hogy az ... Kft. már a felperes megjelenését megelőzően az üzleti partnere volt, és vele napi üzleti kapcsolatban állt. Ebből következően a ... Kft. nem kizárólag a felperes, hanem az ... Kft. üzleti partnere is volt, így a perbeli termékadás céljából történő kapcsolatfelvétel nem kívánta meg a felperes által üzleti titokként kezelt ügyféllista előzetes ismeretét, melyből üzleti titok jogosulatlan felhasználására lenne következtetés vonható.

Helyesen értékelte az elsőfokú bíróság az e körben rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat is, a fellebbezésben hivatkozott 138/F/13-19. sorszámú iratok közül az F/13., F/14., F/15. sorszámú irat a ... Kft. rendelkezésére vonatkozó levelezés; az F/17., F/18. sorszám alatti levélváltás az ... Kft. értékesítési csatornakénti megjelenésére vonatkozik, melyet a felperes a kizárólagos joga megsértéseként tekintett; az F/19. sorszámú, 1999. szeptember 6-i levél pedig - melyben a II. rendű

alperes a végfelhasználók teljes számlázási címét és elérhetőségét kérte a felperestől - éppen ezen adatok ismeretének a hiányát támasztja alá.

Az ... Kft. 2005. október 26-án 78. sorszám alatt, valamint 2006. április 7-én 95. sorszám alatt beérkezett leveléből kitűnően nevezett társaság részéről eseti alapon történt termékvásárlás, 1999. évben 10 tonna ... és 70 tonna ... megvételére került sor, mely - felperes helytálló fellebbezési előadása szerint - nem fedte le a megmaradt árukészlet mennyiségi adatait, így nem bizonyított, hogy az 1999. június 25-ét követő termékértékesítést az I. rendű alperes a II. rendű alperesen keresztül, kizárólag az ... Kft. útján végezte volna.

Tekintve, hogy az 1999. június 25-ét követő értékesítés bizonyítottan nem korlátozódott ...ra, a ... adatai sem adhatnak teljes képet a felperes kihagyásával történt értékesítésről, a fentiek azonban az alperesek terhére nem eshetnek; a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a felperest terhelte az ügyféllistája jogosulatlan megszerzésével és felhasználásával történő alperesi értékesítés kétségmentes bizonyítása, melynek nem tett eleget.

A felperes a saját ügyféllistája ismeretében, ezen cégektől beszerezett, a perbeli ...termékek vételére vonatkozó nyilatkozattal igazolhatta volna az általa állított üzleti titoksértést, azt, hogy a korábban csak vele és az alperesekkel - illetőleg azok megbízottjával - kapcsolatban nem álló vevőkkel került sor az eladások realizálására. Ezen bizonyítási eszköz igénybevételére az elsőfokú bíróságot - a korábban kifejtettek szerint - tájékoztatási kötelezettség nem terhelte; arra vonatkozóan peradat, hogy a felperes ezen bizonyítást megkísérelte volna és az akadályba ütközött, nem merült fel, így az elsőfokú bíróság a bizonyítatlanságot a terhére helytállóan értékelte, és nem tévedett, amikor nem kötelezte az e körben bizonyító félnek nem minősülő alpereseket az 1999. június 25-ét követő értékesítés iratainak a becsatolására.

A kereseti kérelmek jogalapjának fent részletezett bizonyítatlansága okán helytállóan mellőzte az elsőfokú bíróság az egyes kereseti kérelmek összecszerűségének vizsgálatát, felperes ekörbeni fellebbezési érvelése sem fog helyt.

Tekintettel arra, hogy a fellebbezésben előadottak eltérő tényállás és döntően eltérő jogi következtetés levonására nem adtak alapot, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alperesek jogorvoslati perköltsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével, mérlegeléssel megállapított, általános forgalmi adót is tartalmazó 5.000.000 forint jogi képviselési munkadíjból áll.

Budapest, 2011. március 8.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k.,  
előadó bíró

Dr. Felker László s. k.,  
bíró

A kiadmány hitelül: